

Oznakowanie produktów kosmetycznych, cz. 1

Realizując jedno z podstawowych praw konsumenta – prawo do informacji – wprowadzający do obrotu przekazują za pośrednictwem etykiety podstawowe i jednocześnie niezbędne dane o produkcie: o jego składzie, sposobie użycia, wskazówkach, dotyczących bezpiecznego stosowania oraz dacie ważności. Ważne jest, aby wszelkie informacje, zwłaszcza te mogące bezpośrednio wpłynąć na bezpieczeństwo konsumentów, były zapisane w sposób rzetelny i zrozumiały. Zakres informacji, które trzeba koniecznie umieścić na etykiecie kosmetyków, określa artykuł 19 rozporządzenia 1223/2009/WE.

Marta Kuberska-Maciejewska
THETA Doradztwo Techniczne

Identyfikacja osoby odpowiedzialnej

Zgodnie z artykułem 19 rozporządzenia 1223/2009/WE na etykiecie produktu kosmetycznego należy umieścić dane osoby odpowiedzialnej, czyli osoby prawnej lub fizycznej, która odpowiada za zgodność produktu z przepisami prawa. Dane te mogą być zapisane w formie skróconej, pod warunkiem że pozwolą na identyfikację firmy/osoby i jej adresu. Dość powszechna praktyka umieszczania na etykiecie tylko adresu strony www przedsiębiorstwa jest uznana za niezgodną z artykułem 19 rozporządzenia. Bywa tak, że firma pełniąca rolę osoby odpowiedzialnej ma kilka siedzib. Jeśli na etykiecie jest więcej adresów niż jeden, adres miejsca udostępniania dokumentacji należy wyróżnić. W przypadku sprowadzania produktu spoza UE konieczne jest umieszczenie nazwy kraju producenta.

Ilość nominalna

Na etykiecie kosmetyku należy umieścić informację o ilości nominalnej, wyrażonej w jednostkach masy lub objętości. Obowiązek ten nie dotyczy opakowań, które zawierają mniej niż 5 ml / 5 g produktu, bezpłatnych próbek oraz opakowań jednorazowego użytku. Zapis w rozporządzeniu, dotyczący podawania ilości nominalnej, jaką identyfikuje się w momencie pakowania, ma szczególne znaczenie w przypadku produktów, które tracą masę w wyniku naturalnych procesów, w czasie długotrwałego przechowywania (np. mydła jako produkty wysychające). Należy pamiętać o spełnieniu wymogów prawnych w zakresie wielkości cyfr i liter przy podawaniu ilości nominalnej. Uzależnioną od zawartości opakowania wysokość cyfr i liter określa załącznik nr 2 do Rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych wymagań, dotyczących oznakowań towarów paczkowanych. Na wielu etykietach produktów kosmetycznych – przed lub po oznaczeniu ilości nominalnej – pojawia się znak „e”. Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o towarach paczkowanych paczkujący lub zlecający paczkowanie może na własną odpowiedzialność oznaczać znakiem „e” towary paczkowane, zapewniając tym samym, że towar paczkowany spełnia wymagania, określone w przepisach rozdziału nr 3 ustawy. Wzór znaku „e” określa załącznik nr 3 do ustawy o towarach paczkowanych.

Data ważności

Szczególnie istotna dla konsumentów jest informacja o dacie ważności produktu. Określając datę przydatności, osoba odpowiedzialna deklaruje, w jakim czasie produkt przechowywany w odpowiednich warunkach jest bezpieczny i zachowuje w pełni swoje właściwości. W zależności od tego, jaką trwałością charakteryzuje się produkt, rozporządzenie umożliwia stosowanie dwóch form zapisu. W przypadku kosmetyków, których data ważności jest krótsza niż 30 miesięcy, stosuje się zapis: „Najlepiej użyć przed końcem” lub symbol klepsydry, a następnie podaje się właściwą datę w formie dzień/miesiąc/rok lub miesiąc/rok lub miejsce jej umieszcze-

nia na opakowaniu, np. „Najlepiej użyć przed końcem: patrz spód opakowania”. Określenie to nie może być zastąpione sformułowaniami typu: „data ważności”, „użyć przed” czy „best before”, „shelf life”, „exp.” itd. W przypadku produktów o dłuższej trwałości, powyżej 30 miesięcy, znacznie ważniejsza dla bezpieczeństwa stosowania jest trwałość produktu w czasie jego użycia – która jest wskazana na opakowaniu w postaci znaku PAO (ang. period after opening). PAO informuje o czasie, od momentu pierwszego otwarcia, w jakim produkt należy stosować. Na rynku można spotkać produkty kosmetyczne oznakowane „podwójną datą ważności”, tzn. na etykiecie pojawia się zarówno data minimalnej trwałości, poprzedzona zwrotem „najlepiej użyć przed końcem”, jak i symbol PAO. Taki zapis nie jest zgodny z zapisami rozporządzenia i może wprowadzać konsumenta w błąd.

Gdy na produkcie umieszczono datę minimalnej trwałości i PAO, istotniejsza jest data minimalnej trwałości. Oznacza ona bowiem, że osoba odpowiedzialna gwarantuje bezpieczeństwo i jakość produktu w tym właśnie okresie. Jeśli od momentu pierwszego użycia do upływu daty minimalnej trwałości pozostało jeszcze 6 miesięcy, a PAO wynosi 12 miesięcy, produkt powinien zostać użyty w ciągu 6 miesięcy, jak wskazuje data minimalnej trwałości. Istnieją grupy produktów, w przypadku których nie jest zasadne umieszczenie symbolu PAO, np. produkty jednorazowego użytku. Zakładamy bowiem, że po otwarciu kosmetyk jest natychmiast używany, a ewentualne pozostałości – wyrzucane.

Ostrzeżenia

Na etykiecie kosmetyku osoba odpowiedzialna jest zobowiązana do umieszczenia informacji o środkach ostrożności, jakie należy